

RECERCA

79

LA PREGÀRIA

Llorenç Sagalés

LA PREGÀRIA

LLORENÇ SAGALÉS

Potser el primer que s'ha de dir de la pregària és que és la cosa més simple que existeix. D'aquí la seva dificultat. La simplicitat de la pregària, la seva claredat, la falta de complicació és l'últim que coneixem i que desitgem conèixer molt sovint. No és difícil parlar i escriure belles idees sobre la pregària però és perfectament insubstancial i pot arribar a ser, fins i tot, perniciosos, pervers. Hi ha biblioteques immenses, al llarg de dos mil anys de cristianisme, sobre la pregària. Però, per què és perillós? Per què és perniciosos? Perquè sovint res d'això és pregària. Res llevat de pregar realment. ¿Què fem llegint, pensant o expressant sublimes consideracions o desitjos sobre la pregària si no és moltes vegades erigir, edificar muralles darrere de les quals podem mantenir la nostra pròpia estima i, en el fons, amagar-nos així de Déu?

Percebrem que la pregària és l'últim lloc on jo hauria d'intentar amagar-me de Déu perquè estic exposat a Ell. Però anem-ho veient més a poc a poc.

Pel contrari, la primera impressió, Jesús és pràctic, és brutalment pràctic en les qüestions de la pregària. Ens ensenya a pregar de manera que només s'aprèn a pregar pregant. Hi ha una absència de formulacions teòriques abassegadora a l'Evangeli. «Si m'estimes, guarda els manaments», diu, i no menciona per res els sentiments que podem tenir cap a Ell. Simplement ens diu que la prova d'aquest amor, «si m'estimes», és el servei. O a la pregunta «Senyor, ensenya'ns a pregar» que li fan els deixebles, Jesús no sembla contemplar mai la necessitat de donar una resposta teòrica, ni de dur-nos a l'interior de la qüestió de què és resar, o de quines haurien de ser les nostres disposicions. I, menys encara, se li acudeix de parlar-nos de graus d'oració, d'estats, de vies o de mètodes d'accés.

Si preguntem a Jesús, immediatament el que ens dona és una resposta pràctica. No diu: «abans de pregar», o «per pregar», sinó diu, literalment: «Quan pregueu digueu: Pare». I als apòstols els mostra allò que el Fill entén, de seguida, per pregar, amb el Parenostre.

Potser el repte més gran d'aquesta demostració és la seva extrema senzillesa, la seva autenticitat, el realisme, l'objectivitat. En Jesús hi ha una bufetada, hi ha un cop de maça contra tot accent del sentimentalisme i de la subjectivitat.

«Quan pregueu digueu», diu. I no hauríem esperat, tot seguit, alguna expressió com: «Pare, t'estimo»? Però l'amor de Jesús al Pare com el nostre a Ell, el mostra Ell fonamentalment només en les obres. Fa sempre allò que li agrada, la seva voluntat. De manera que un primer element que podem afirmar és que pregar, per a Jesús, és la forma més immediata i pura d'entregar-se a la voluntat del Pare. Preguar, si em permeteu una provocació, és obeir. Preguar és obeir a l'Amor. I, si com deien els Pares de l'Església, ser lliure és l'obediència a l'amor, pregar és un acte essencial de llibertat. Preguar és ser lliure, pregar per ser lliure, per exercir la llibertat que sóc. Aquí no hi ha espai per a la subjectivitat ni per als sentiments barrocs. Perquè Jesús estima i s'entrega al Pare tant en els moments de profunda tristesa com quan la seva ànima exulta de joia. A tot arreu. En el fons, per tant, Jesús ens ensenya que la pregària, per damunt de tot, és una resposta a Déu que és qui té la iniciativa, un diàleg en el que nosaltres som fonamentalment oïdors, que estan a l'escolta d'una paraula que els hi ha sortit a l'encontre per la seva pròpia iniciativa.

Ara bé, ¿com l'escoltarem sense aprendre a callar? ¿Sense aprendre a fer silenci interior, no només exterior, que ja ens costa?

Bé, fem una entrada de cavall. L'acte essencial de la pregària, per tant, ¿en què consisteix, si haguéssim de dir-ho amb poques paraules? Literalment és un intentar col·locar-se indefens, nu, davant de Déu. Literalment és això: col·locar-se indefens davant de Déu. I què farà Déu? Prendre possessió de nosaltres. I que faci això és l'autèntica finalitat de la vida. Pregar per viure. Si no preguéssim ens moriríem, i per això el nostre món sovint està mort, no físicament, però està mort de l'ànima.

Sabem que li pertanyem malgrat la nostra tendència a mantenir la nostra autonomia sense Ell. I creiem, i ho practiquem, que podem viure sense Ell. Però pertànyer a Déu, ser d'Ell –«tu ets meu», li diu sovint Déu a Isaïes, i aquest ens representa a tots: «Tu ets meu, tu no ets teu, tu em pertany»»; pertànyer a Déu significa no reservar-se res per a nosaltres. Literalment, per fer servir llenguatge econòmic, és deixar-nos expropiar. Estar sempre estretament lligats a la voluntat del Pare. Recordeu que és l'exercici de la llibertat, obeir a l'Amor.

Ens costa acceptar la nostra condició pecadora i tractem sovint de llençar fora de la nostra consciència aquesta veritat. Però, pregar ens col·loca així, desvalguts, davant del Senyor i ens fa tastar, quasi tocar, la nostra vulnerabilitat. La pregària consisteix a col·locar-se indefens davant de Déu, nu davant d'Ell, per tal que Ell prengui possessió de nosaltres. Aquest és l'objectiu i aquest és el sentit de la pregària.

Però pregar així, com hem dit, ens fa sentir especialment vulnerables. Tant l'Antic com el Nou Testament tenen unes expressions molt contracorrents, que diu amb força quin és el foc, el nucli, d'aquest punt. A la Carta als Hebreus, però també a Isaïes o al Deuteronomi, el nostre Déu, diu, és un foc que devora: «Jo sóc foc, qui

s'acosti a mi cremarà». O al llibre de Judit: «El Senyor flagel·la al qui se li atansa, al qui se li aproxima», on flagel·lar és consumir, literalment.

La seva llum desemmascara les meves tenebres, i és la resplendor nua de Déu la que fa que la pregària sovint sigui una cosa terrible, i no s'hauria de silenciar aquest aspecte. En la pregària no puc ocultar ni guardar res. M'exigeix una presència i una obertura totals, cada vegada més intenses, i m'afecta progressivament en tots els àmbits de la vida, l'home, la dona sencera. Enteneu per què no preguem? No preguem perquè mantenir-nos en aquesta presència, amb tot el nostre ésser, nus i indefensos, sense emmascarar-nos les nostres mentides, les nostres vanitats, és extremadament exigent. Sens dubte, com direm ara, és l'exercici i la descoberta de la veritable llibertat. Però això explica per què, en moltes ocasions, després d'uns inicis relativament simpàtics i positius d'entrada a la vida d'oració o la vida de pregària, al cap d'uns pocs anys, lentament va apareixent com una certa malenconia i una certa resistència a seguir entrant en aquest camí de la pregària, com si ja ho haguéssim descobert pràcticament tot o creguéssim que no som prou dignes d'entrar en la pregària contemplativa. Romanços! El que passa és que hem intuït perfectament que iniciar i seguir aquest itinerari orant, aquest camí de la pregària, ens dona una consciència de la nostra realitat excessiva, i sovint ens fa por.

La pregunta a fer-se en la vida de pregària, quina seria? Penso que seria: Què vull realment quan prego? Busco ser posseït per Déu? Si és així, en aquest cas, fem pregària. Aquesta és la insistència constant de Jesús: «Tot allò que demaneu al Pare, Ell us ho donarà», diu sovint. Però és una insistència especialment en la perseverança de la pregària, com l'amic inoportú o la vídua importuna. De les poquíssimes recomanacions de Jesús sobre la pregària, als Evangelis, hi ha precisament aquesta: prega sempre, no et cansis. És la perseverança en la pregària, no en la multiplicació de capricis passatgers, no en la recerca de mètodes o d'aproximacions espirituals elevadíssims. Diu: persevera.

Doncs bé, únicament quan allò que volem és que Déu s'apoderi de nosaltres, tant si li supliquem com si el lloem, és quan estem pregant. Pregat és col·locar-se nu i indefens davant de Déu per tal que prengui possessió de nosaltres. No em busco a mi, el busco a Ell. Aquest és un punt d'inflexió en tota vida de pregària. Aquell que

es posi a pregar només per trobar la seva serenitat o el seu equilibri personal, o per obtenir determinats elements d'eficàcia interns o externs, legítims i encantadors, d'altra banda, encara està a les beceroles de la pregària. La pregària és la recerca de Déu, no de mi. Per tant, els elements de reflexió i introversió, sempre són saludables però són absolutament secundaris.

No hi ha més secrets, ni dreceres ni mètodes. La pregària posa a prova la nostra sinceritat autèntica. Per això, és l'únic lloc del món on no hi ha espai per amagar-se. Qui es vulgui amagar, que no pregui, i, de fet, per això el món normalment no prega, el món nostre, l'occidental. I, en això consisteix col·locar-se davant de Déu, la joia que dona i, a la vegada, el seu turment. Haguem tastat o no el goig, el gaudi que conté, viure davant d'aquesta simplicitat i amb aquesta simplicitat als ulls de la veritat completa, sempre és aclaparant. I té un caràcter terrible. Ho han vist tots els grans autors cristians del món antic i medieval, i del món contemporani nostre també. Per això deixem de pregar, per no ser mirats pels ulls de Déu perquè em vegi en la meva profunditat. S'ha de fer un salt perquè el caràcter terrible d'estar davant de Déu només és alienant quan jo encara estic empresonat per la meva indignitat, per les meves tonteries, per les meves misèries, pels xocs traumàtics que hagi tingut a la vida, per la recerca de la meva perfecció personal. Tant se me'n dona! Tot això és secundari. En canvi, quan jo faig un salt de gràcia, un salt de gratuïtat, en el qual deixo d'interessar-me per mi, perquè la meva mateixa indignitat és secundària, no és cap justificació però és secundària, no sóc el més important, el més important no és la meva santedat o la meva perfecció o el meu equilibri, sinó quan aprofito aquest caràcter terrible per col·locar-me en les mans d'un Altre i permetre que Ell prengui possessió de mi, perquè sé que això m'emancipa de mi mateix, del meu jo imbècil, llavors és quan començo a pregar. La pregària cristiana comença així, d'aquesta manera, col·locant-se nu davant de Déu per tal que prengui possessió de nosaltres. I deixar-me exposar, deixar que Ell disposi de mi.

Sovint, ens diem que la raó per la qual no podem pregar és perquè mai hem estat prou seduïts per Déu, que no s'ha manifestat prou a les nostres vides, que si hi hagués hagut una experiència extraordinària, llavors potser sí que tindria algun motiu per entregar, per abandonar-me a aquest Misteri. Jo penso que són excuses de mal pagador. La veritat és que no volem pregar despulladament, ni ens ho reconeixem, ni

tenim la intenció de fer-ho, sovint en el fons, encara que puguem. No ens ho confessem. Perquè si ho féssim de veritat ens sentiríem culpables nosaltres, i no hi ha res que vulguem evitar més en el món contemporani que el sentir-nos culpables, per això ens en sentim tant. És una paradoxa del món modern. Justament aquells grans i gravíssims problemes d'autoestima que té l'home d'avui, ¿voleu dir que no és precisament per la supèrbia, per l'orgull, que tenim, per l'estarrufar-se de vanitat que tenim? Una persona que s'estima a si mateixa és humil perquè se sap filla de Déu i en mans d'un Altre, no té pretensions de grandeses ni de coses massa altes per a ella, com diu el salm.

Recordeu, per exemple, l'escena del jove ric que s'acosta a Jesús. Segurament està entusiasmat perquè l'ha sentit parlar. I Jesús parla no com els fariseus sinó amb autoritat, amb credibilitat, amb autenticitat. I li pregunta què ha de fer per poder ser ell perfecte. Li diu literalment: «Mestre bo, què he de fer?» La pregunta és adequada. No li pregunta què ha de dir ni què ha de pensar, sinó què ha de fer, què ha de realitzar. Això és estil semític i hebreu autèntic: despreocupació per l'abstracte i tota

la concentració col·locada en el concret. «Mestre bo, què he de fer?» I Jesús intenta sacsejar-lo interiorment. «Per què em dius bo si no saps el que dius? De bo només hi ha un, que és el Pare», i el Fill, perquè qui ha vist el Fill ha vist el Pare. El jove insisteix. I llavors Jesús li dona allò que el jove creia que de debò havia buscat. Li diu allò que ha de fer. I el jove se n'anirà trist perquè Jesús, què és el que li ha dit? L'ha convidat a abandonar la regió dels ideals, la regió de les emocions, i l'ha col·locat de ple enfront de la voluntat del Pare. Recordeu el que li diu: «Ves, ven tot el que tens, dona-ho als pobres i, després, vine i segueix-me». No era això el que el jove desitjava, sense cap mena de dubte. Potser el jove se n'anà conscient de la seva falsedat interior, i es va adonar que estava completament desprevingut per mirar a Déu directament. Tant de bo fos així. Però jo em temo que més aviat es va quedar pesarós perquè la voluntat del mestre no li convingué. I llavors s'atrinxerà rere l'excusa de la seva incapacitat, de la seva fins i tot indignitat, convencent-se que aquesta incapacitat era insuperable. Jo penso que deixem de pregar perquè no suportem que Déu ens miri i, igualment, deixem de pregar per no ser mirats pels ulls dels pobres, perquè en els pobres hi ha Déu. I els pobres són tots els més inadequats i insuportables del món, que poden prendre molts colors diferents. Dona igual, a qualsevol cultura o a qualsevol estatus.

Deia un famós premi Nobel de literatura hongarès, Imre Kertész, que «l'home modern és aquell que ja no té un Déu que el miri», ja no té un Déu que el miri amb compassió, amb protecció, amb afany de participar en comunió amb ell, que això és prendre possessió.

Pregar és restar indefens i nu davant de Déu per tal que Ell entri en comunió amb mi. Això és prendre possessió, això és deixar-lo que Ell condueixi la meva vida, perquè sé que si Ell em guia, Ell que és el meu Pare i vol el millor per a mi, permetrà la meva emancipació lliure.

Però encara podem preguntar una cosa: Per què pregar? Hi ha un aspecte antropològic que crec important aquí. Per què pregar? Per no morir de set. La pregària és com l'aire que respiro. La necessito per viure. Estic fet per a Déu. Estic fet per a l'amor, i si no responc estimant a l'Amor que em ve a cercar gratuïtament, moriré d'inanició, moriré de tristesa. D'aquí la importància que la pregària estigui amarada

del sentit de la gratuïtat. La mirada mercantilista del qui caigui en la temptació de preguntar –això passa sovint en els tractats d’oració– per a què serveix pregar?, el qui pregunti això està condemnat a la perplexitat, perquè s’haurà d’escoltar que pregar no serveix per a res. I que, des del punt de vista de la productivitat quantificable, és perfectament inútil. De manera que qui busqui una eficàcia de caràcter economicista espiritual està perdut, més val que ho deixi córrer. ¿Per a què serveix un ram de flors en una llar? O si heu passat per Tierra de Campos, ¿per a què serveix una posta de sol a la «meseta» castellana, a la tardor? ¿O per a què serveix una polifonia de Tallis? (Jo soc un amant de Thomas Tallis, si podeu escoltar *Spem in Alium*, escolteu-lo). ¿De què serveix tot això? Potser serveix per a convertir un espai en un àmbit, és a dir, un espai carregat de sentit. És l’experiència d’entrar en una església romànica del Pirineu. O per convertir un temps d’indigència, com el nostre, en una atmosfera d’acollida. Però és molt difícil que uns buits immediadistes estiguin disposats a submergir-se en aquest tipus de mirada. Per què? Perquè se sentiran inquietos davant

d'una realitat que no dominen i que ve al seu encontre per pura gràcia. L'home modern ja no sap rebre.

Fa poc hem celebrat el Baptisme de Jesús, però hi ha una altra escena als evangelis, l'escena del Tabor, quan Jesús, també en una experiència trinitària, es troba amb els deixebles dalt de la muntanya, té un encontre misteriós amb Moisès i Elies, però el decisiu es dona quan un núvol cobreix tot l'escenari –és fantàstic, això supera Spielberg i a qualsevol escena cinematogràfica–, on el núvol és l'Esperit, el Pare no es veu, és invisible, però escoltem la seva veu. I, juntament amb el Baptisme,

és l'únic lloc que sentim a l'evangeli una expressió del Pare. I el Pare el que diu és: «Aquest és el meu Fill, l'estimat, escolteu-lo». Fixeu-vos que l'únic moment en què Déu Pare parla del Fill explícitament en els evangelis, l'adjectiu que fa servir o participi és passiu. No li diu que és a Jesús a qui estima, sinó que és l'estimat. És a dir, és aquell que ho rep tot absolutament del Pare. Ser cristià és saber rebre l'amor de Déu, llavors sí que pots sobreixir i vessar-te sobre els altres i sobre tot l'univers. Per això, una persona que sap rebre és capaç aleshores de donar i expulsar amor per tot arreu, per tot l'univers. Ser cristià és aprendre a rebre. Per això, qui dona molt, ho sàpiga o no, és qui ha rebut a vessar i ell no s'ha negat a rebre.

Per això, ¿com percebrà la bellesa que s'oculta en la pregària, en l'entrega de la pregària senzilla una persona que hagi perdut la capacitat de meravellar-se davant del més petit, davant de la realitat, del concret, del quotidià, en les seves dimensions més íntimes i denses? No percebrà res. Pregar, com ser cristià, insisteixo, no consisteix estrictament a donar molt i fer molt, que també, sinó en rebre molt i en estimar molt. Prego com beso, com dono petons, per amor. I per què estimo? Estimo per estimar. Literalment, per complaure a Déu, perquè sé que això li agrada, per deixar-me estimar per Ell, per permetre o consentir que Ell ens estimi. D'aquí la bellesa de l'adoració, que és la gratuïtat feta pregària. ¿Sabeu per què ha fascinat tant, des del món antic, l'adoració autèntica? Perquè quan algú prega adorant, s'ha oblidat completament d'ell mateix. Tot el protagonisme de la pregària ja està centrada estrictament en Déu. De manera que qualsevol referència a mi en aquell moment que estic pregant: què em passa, com estic, què necessito, què desitjo, què anhelo, com milloro, com empitjoro, estic a les fosques, estic amb llum... tot això és falta de pudor, és falta de discreció. En aquell moment tota l'atenció està en l'amor, en l'amor entre els tres, entre el Pare i el Fill, que em comuniquen per l'Esperit. L'adoració és adoració en l'amor. És la situació més gratuïta.

Aspectes pràctics

Voldria acabar amb dos aspectes, perquè si tot això no donés algun element de caràcter pràctic, tindríeu un cert dret a queixar-vos. Donaré dos suggeriments de caràcter pràctic sobre la pregària, jo que m'he queixat des del principi que no s'han de donar recomanacions. No s'han de donar recomanacions perquè la pregària, que és el més simple que existeix, com que la comença Déu, la té en nosaltres com li dona la santíssima gana. De manera que el que passa amb un no ho puc projectar als altres. Déu vol tenir amb mi, amb cadascú dels éssers del món, una relació estrictament personal i íntima. Per això és bastant idiota donar masses suggeriments o fer observacions judicatives sobre la pregària de la gent. Però, tot i així, es poden donar suggeriments de caràcter molt general. En dic dos.

El primer és que la pregària necessita el seu propi temps. La vida quotidiana no em facilita trobar aquest temps, de manera que me l'hauré de buscar, sigui una

hora o cinc minuts. Tant és. Aquí la qüestió quantitativa importa poc. Si la jornada que Déu ens ha proporcionat és molt carregada, Ell espera que la nostra pregària estigui adaptada a aquestes condicions. Si és un minut al dia, ¿qui té dret de judicar que és menys intensa i poderosa que la d'un monjo que es passa tota la vida amb tres o quatre hores de pregària al dia? Qui té nassos de dir-ho és que no coneix res ni de Déu ni de la pregària. És probable que amb cinc minuts miserables no ens sentim piadosos però tant és, aquest no és l'objectiu de la pregària. Nosaltres preguem per amor a Déu, restem allí gratuïtament per tal que Ell ens miri, ens estimi i es complaigui en nosaltres. ¿Què pot importar que no sentim res ni que no experimentem cap consol? És veritat que hauré de buscar al llarg de la vida alguns altres moments més llargs. Hi ha moltes coses útils i agradables: llibres, converses, passejades amb amics... que en ocasions poden ser sacrificades si de veritat un té set de Déu. Però s'ha de jugar net. Si un té ganes que s'apoderi de tu, si ho desitges de veritat, ja ho crec que trobem temps. Per a allò que volem de veritat sempre trobem temps. El quant exacte, per tant, és una qüestió de sentit comú, i no s'ha d'extrapolar. No s'ha d'oblidar que només parlem, senzillament, de restar allí, estar-hi, quedar-se, no fugir de pànic. La qualitat de la pregària ja és qüestió de Déu. Que jo estigui cansat o de mal humor és absolutament igual. Jo soc sempre el mateix per a Ell, per a Déu, que em coneix. Pot ser que jo no ho senti, però tant és. Per això, la pregària, literalment, sempre surt bé.

Sabeu aquestes expressions de religioses i religiosos: «Avui he tingut una bona pregària», «avui m'ha anat molt bé», «oh, quines coses més boniques», «avui ha sigut un desastre», «quina nit més fosca»... Tot això són pamplines. La pregària sempre surt bé perquè la part decisiva és la de Déu, que sempre hi és, és el qui té la iniciativa. I, per tant, sempre aquesta part és l'única que està completament assegurada. La meva, sempre és maldestra i arriba tard. Clar que jo m'he d'esforçar, ja ho dono per suposat, m'he de col·locar amb disposició, però és perfectament secundari. L'únic que se'm demana és que no fugi, que em quedi i, per tant, la pregària sempre surt bé.

El segon punt pràctic és què fer durant la pregària. I, de nou, la resposta és d'una simplicitat insultant. Què s'ha de fer? Col·locar-se davant de Déu, totalment despullats interiorment, indefensos, sense justificacions, i nosaltres mateixos sabrem què hem de fer a continuació. Ja us apanyareu. Si us col·loqueu indefensos davant de Déu se us dirà cap a on heu d'anar.

Naturalment que els mètodes tenen el seu valor: meditar algun fragment bíblic... Però, per favor, si mediteu la Sagrada Escripura, no l'aneu interpel·lant, deixeu-vos interpel·lar per ella. No sou vosaltres els qui aneu a donar lliçons a Jesús de com s'hauria d'haver presentat, sinó col·loqueu-vos en la situació de silenci interior, desvetlleu les vostres tonteries i deixeu que la Paraula vingui a interrogar-vos. No intenteu explicar la Paraula, sinó que ella us despulli.

Meditar algun fragment bíblic, recitar o cantar una breu pregària, repetir-la, adreçar súplices d'intercessió per als altres, demanar perdó, somriure d'acció de gràcies per les coses rebudes... tot això pot ajudar tant als inicis com al llarg de la vida segons el nostre itinerari. Però totes aquestes coses només són pregària cristiana si les faig col·locant-me indefens i nu davant de Déu per tal que prengui possessió de mi. Exposar-me perquè Ell disposi, i faci servir els fruits de la meua pregària per on vulgui, i col·locar-les i distribuir-les per on designi.

Sovint no voldrem fer i no podrem fer altra cosa que restar allí, restar a la seva presència. El fet que jo sigui conscient o no d'aquesta presència no té res a veure, és secundari completament. És més, els moments de foscor i de desconsol, amb perdó, són els privilegiats per pregar perquè per fi ho puc fer una mica gratuïtament.

Quan preguem, si experimentem, sobretot en els inicis de la vida d'oració, unes certes consolacions per la pregària, pel temps que li he dedicat, i tinc alguns elements d'afecte o de sentiment propi que m'ajuden a sentir una valoració espiritual, i em dona la impressió que he conegut, a poc a poc, d'alguna forma Déu i el seu Misteri, amb tot això és relativament fàcil pregar. Però en aquells moments la meva pregària encara no està tenint el to típicament cristià que és el de la gratuïtat. En canvi, quan prego, si la meva experiència és normalment de cap satisfacció, de cap consol explícit, de cap mirada, ni esguard, ni visió de caràcter ordinari o extraordinari, tant és, la cosa va bé. Perquè aleshores, si jo no fujo de pànic i continuo restant allí, el que estic fent és l'acte essencial de la pregària, perquè per fi puc estimar gratuïtament sense esperar una compensació. Ho sabem prou quan estimem els altres. Quan tenim la situació interior suficient perquè davant d'un ultratge o d'una murmuració falsa jo no em defenso i segueixo intentant mirar l'altre sense rancúnia ni voler la seva destrucció, estic pregant, perquè l'Esperit Sant està dins meu en aquell instant. I la meva pregària és gratuïta. Hauríem de tenir molta més por de les adulacions que no pas de les crítiques per falses que fossin.

La seva fecunditat, la fecunditat de l'amor que hi ha en la pregària apareixerà i es distribuirà segons la llibertat de Déu per tot l'univers, i l'únic que se'm demana a mi és que desitgi de veritat ser arrabassat per Ell. I és presentar-li, també, un desig, que és el de ser posseït per Ell. La resta és cosa d'Ell, desitjós com està sempre de venir i habitar en nosaltres, amb la confiança que fins i tot si el meu desig és miserable, sempre puc descansar en la pregària i en el desig de la comunitat que m'ajuda a sostenir-me davant de Déu, que és l'Església.

Jo potser no puc descansar mai en la meva pregària, perquè és indigna i mediocre, però puc descansar en la pregària dels altres, de la gent que m'estimo i m'estima. Participo d'aquesta pregària i estic pregant. Passa d'una forma semblant en l'àmbit de la fe. Jo, potser, no crec gaire en Déu, però en alguns moments puc descansar en la fe d'algú que m'estimo i crec que és creïble, i que jo la voldria tenir però no la tinc. Descansar en aquesta fe és tenir fe, en cristià. Doncs descansar en la pregària dels altres també és estar pregant.

La pregària contínua

Una de les coses que sovint s'ha de convidar a la gent és, sobretot, de caminar cap a la pregària contínua. En la pregària contínua no cal tenir a nostre Senyor, a Déu, a l'Esperit o a les energies còsmiques dintre del caparró conscientment. Si les tens, fantàstic, però ves en compte quan condueixis el cotxe. És una altra història la pregària contínua.

Tots els Pares del Desert del món antic ho tenen claríssim, i penso que és una experiència que podem tenir tots els cristians, que és la d'estar sempre sabent que hi ha Algú dins meu i que jo estic en un Altre a la vegada. I això és el que permet que en els esdeveniments ordinaris de la vida quotidiana, davant de problemes, de conflictes, de dificultats, per molt ocupat que jo estigui, en situacions tant d'alegria com de tristesa, estic pregant, puc estar pregant, perquè estic davant de Déu permetent que vagi prenent possessió de mi.

Tots els mètodes de pregària o tota la pregària que fem a vegades un quart d'hora, cinc minuts o un cop a l'any, és igual la quantitat, la finalitat que té és que tota la meva existència sigui pregària.

Quan sant Benet, el pare dels monjos d'occident, al segle IV i V, va establir set pregàries al dia per a tota la vida monàstica i ho han seguit després tots els monjos i monges d'occident durant mil cinc-cents anys, matines, laudes, hora menor... per a què? Set perquè és el nombre perfecte, com és lògic, no podien ser sis ni vuit. Però quina és la idea? Preguar sempre. Diu ell: Com pensem que no podem pregar sempre, almenys que hi hagi set moments que ens ho recorden. Pensem que no podem pregar sempre però no és cert; clar que ho podem fer, però t'has de col·locar prèviament amb una determinada actitud interior i no un dia sinó tota l'existència. Les pregàries d'un minut, o d'una hora, o de dues hores al dia, tenen la gràcia d'anar-nos col·locant en aquesta pregària contínua que jo apuntava des del principi. I aquest és l'objectiu perquè, aleshores, tant és el temps que hi dediques a la pregària, és totalment relatiu. Jo conec bandarres que preguen una hora i mitja al dia i conec gent, que formalment no té temps ni ganes de pregar cada dia i, en canvi, als meus ulls, és d'oració profunda i intensa. Probablement ell no n'està del tot segur, però als meus ulls sí. La pregària és una altra història, és una actitud interior, per això és tan difícil de jutjar ningú i no s'ha de jutjar ningú pels seus actes aparentment externs només. És una consideració, però no és la fonamental.

